Mano tarnystės prasmė

Beveik dešimt metų tarnavau Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno klinikų kapelionu – aukojau Mišias, lankiau ligonius palatose, lydėdavau juos į paskutinę gyvenimo kelionę reanimacijoje. Taip jau yra, kad pas mus, Lietuvoje, įprasta kviesti kunigą tik tada, kai žmogus miršta. Taip Ligonių patepimo sakramentas tampa ne gydymo sakramentu, o paskutiniu patepimu. Ligonių patepimas iš tiesų yra sakramentas, per kurį Dievas priartėja prie žmogaus suteikdamas jam fizinę ir dvasinę sveikatą, stiprina jo kūno gijimą. Suteikdamas jėgų, pakeldamas žmogų. Gaila, bet mūsų visuomenėje kunigas siejamas su mirties kultūra, su tuo, kuris ateina tada, kai nebelieka jokios vilties. Tačiau aš savo tarnystėje matau kitą prasmę. Matau save kaip tą, kuris yra skirtas ateiti ne tik pas tuos, kurie miršta, suteikti ligonių patepimą žmonėms, kuriuos kamuoja itin sunkios ligos, bet ir pas tuos, kurie netenka savo mylimo, artimo žmogaus. Dažnai tenka prabilti jiems. Tiesa, seminarijoje nemokė tarti vilties žodžių žmogui, kuris stovi šalia sunkiai sergančio artimo žmogaus ir ne visada turi tvirtą tikėjimą, malonę tikėti amžinybe, Dangumi, Dievu. Tokiais atvejais patariu savo širdyje saugoti mylimo žmogaus paveikslą ir tikėti, kad ateis laikas, ta erdvė, ta būsena, kai vėl susitiksite. Rūpindamasis ligonių sielovada, lankiausi ne tik centrinėje Kauno klinikų reanimacijoje, bet ir kitose, kurių šioje įstaigoje yra daug. Ypač jautrių akimirkų teko

išgyventi naujagimių intensyviosios terapijos skyriuje, kuriame guli neišnešioti kūdikiai, mažyčiai žmogučiai, kurie augina ne tik visą klinikų personalą, bet ir tėvelius. Tokiems naujagimiams teko suteikti Krikšto sakramentą kaip gijimo sakramentą, kaip aiškią žinią, jog Dievas prie šio vaikučio budi su viltimi, kad jis gyvens. Ačiū Dievui, kad daugiau naujagimių, kuriuos teko aplankyti, Dievo malonė išties užaugino gyvenimui, iš mažyčių jie tapo dideliais žmonėmis. Užaugo patys, užaugino ir savo tėvelius, kai kuriuos netgi atvedė prie Santuokos sakramento.

Ši knyga gimė iš minties, kad mes patys dažnai patiriame traumas akis į akį stoję su kitų žmonių trauminėmis patirtimis. Nutariau pasidalyti savo patirtimis, papasakoti, ką patiria žmogus, tarnaujantis klinikose, susiduriantis su įvairiomis skaudžiomis istorijomis. Ką patiria artimieji, netekę savo mylimo žmogaus. Lietuvoje nėra jokios įstaigos, jokio centro, kuris padėtų žmonėms, patiriantiems itin sunkių akimirkų: slaugytojams, gydytojams, kunigams, ligonių artimiesiems. Nėra instituto, kuris padėtų jiems išbūti. Šią knygą pradėjau rašyti kaip padrąsinimą, kaip priminimą sau ir kitiems atspirties tašku visuose sunkumuose rinktis Dievo dovanojamą viltį ir aiškią žinią, kad ne mes išganome pasaulį. Visi esame pažeidžiami fiziniai pavidalai, ir kūnas, kuriame gyvename, yra pavaldus fizikos dėsniams, senėjimui, laikui, virusams, išorės veiksniams.

Štai keletas impulsų, galima sakyti, strėlinių maldų, įkvėpimo punktų kiekvienam sielovadininkui, nesvarbu, ar jis būtų kunigas, ar dvasinis ligoninės asistentas, psichologas, ar artimasis, stovintis prie sergančiojo lovos, kiekvienam, išgyvenančiam

onkologinę ligą, skausmą, nežinią, netektį, sunkumą. Pirmiausia pasistengti suvokti, kad visi sunkumai, mūsų buvimas kūne, mirtis, netektis nėra joks prakeikimas, bausmė ar mums atsiųsta išbandymų virtinė. Tai įprastas žmogaus gyvenimo režimas.

Antra, suprasti, kad ne mes, o Dievas išgano pasaulį. Viešpats kviečia mus mokytis būti su kitais situacijose, kuriose sunku būti vienam. Kviečia išmokti kartu tylėti, išbūti tam tikrą laiką drauge, o ne ekspertuoti kito gyvenimą.

Trečias dalykas, kuris padėtų ištverti, yra gebėjimas neužsiverti, nelikti vienam. Sunkiomis akimirkomis išmokti dalytis savo nerimu, savo skausmu ir matyti ne tik sunkumus, bet ir mylimų žmonių veidus, širdis ir akis. Pajusti, kad sunkumai tampa lengvesni atsirėmus į juos.

Dar vienas svarbus dalykas, kuris padėtų, įkvėptų gyventi, yra pamatyti, kad viskas, ką turime – liga, talentai, gyvenimas, artimi žmonės, jėgos, mūsų kūnas, mūsų pasiekimai, – nėra savaime suprantami dalykai, duotybė ar mūsų nuosavybė. Tai dovana mums. Stengtis niekam neturėti pretenzijų. Nesisavinti jokio džiaugsmą teikiančio dalyko, jokio žmogaus. Į viską žvelgti kaip į didžiulę malonę. Galiausiai ir patį gyvenimą suprasti kaip malonę, kaip tai, ko galėjo nebūti, kaip galimybę kuo daugiau patirti, būti kuo geresniu žmogumi.

Mes, kiekvienas krikščionis, tikintis žmogus, šalia sunkumų, šalia mirties, skausmo, nelaimės, negandos ar sunkios situacijos esame gaivinami Velykų ryto šviesos, Kristaus šviesos. Mes iš esmės esame Velykų vaikai. Sunkumai yra mūsų gyvenimo dalis. Tačiau jie

neužima absoliučios dienų daugumos, jie – tik stotelė gyvenimo kelyje, tik sekundė gyvenimo perspektyvoje. Mes privalome juos priimti ir nelikti gedule, skausme, suprasti, kad tai tik etapas. Kiekvienas žmogus, kiekvienas krikščionis yra lydimas Velykų ryto šviesos.

Jei patiriate sunkumų

Rašydamas šią knygą, stengiausi, kad ji būtų praktiškai pritaikoma, kad rastumėte pagalbos įrankių, kurių prireikia susidūrus su tikrove. Vienas tokių įrankių gimė per akciją „24 valandos Viešpačiui“: žmonės galėjo visą parą ateiti į Kauno katedrą pabūti prie Švč. Sakramento. Kiekvienas galėjo prieiti prie kunigo, sėdinčio prie stalo su degančia žvake ir užrašu „Turiu tau laiko“, ir pasikalbėti jam aktualia tema, pasidalyti rūpesčiais, gauti atsakymų. Patyriau stiprų išgyvenimą, išgirdęs, su kokiomis didelėmis problemomis susiduria žmonės, kokius iššūkius jiems tenka atremti ir kaip išties sunku su viskuo susitvarkyti vienam. Tad noriu pasidalyti schema, receptu, kuriuo dalijausi su minėtos akcijos dalyviais ir kuris, tikiu, padės ir jums išgyventi sunkų etapą, įveikti sunkumus ir neprarasti gyvenimo džiaugsmo. Paimkite popieriaus lapą ir rašikliu padalykite jį į tris dalis. Vienoje dalyje surašykite visas savo baimes, sunkumus, išgyvenimus, emocijas, tai, kas atima iš jūsų galimybę džiaugtis šia diena. Antroje lapo dalyje prie kiekvieno savo sunkaus iššūkio ar problemos parašykite, ar ji iš tiesų rimta, ar nėra perdėta, hiperbolizuota, ar įmanoma ją išspręsti savo pastangomis, valdyti situaciją. Ir trečiojoje dalyje užrašykite, ką ir kaip galėtumėte pakeisti. Atminkite: su tuo, ko negalite pakeisti, turite susitaikyti, mėginti keisti minčių kryptį, suvokti, kad ne viską gyvenime galite valdyti. Šis metodas man

pačiam yra ne kartą padėjęs išgyventi didžiausius stresus, sunkiausias situacijas, kuriose atrodė, kad žemė slysta iš po kojų, ir įgauti objektyvų žvilgsnį į savo gyvenimą, vėl pamatyti jo visumą, jo grožį.

Dieve,
leisk pamatyti
Tavo veidą ne tik
džiaugsme, bet
ir sunkumuose.